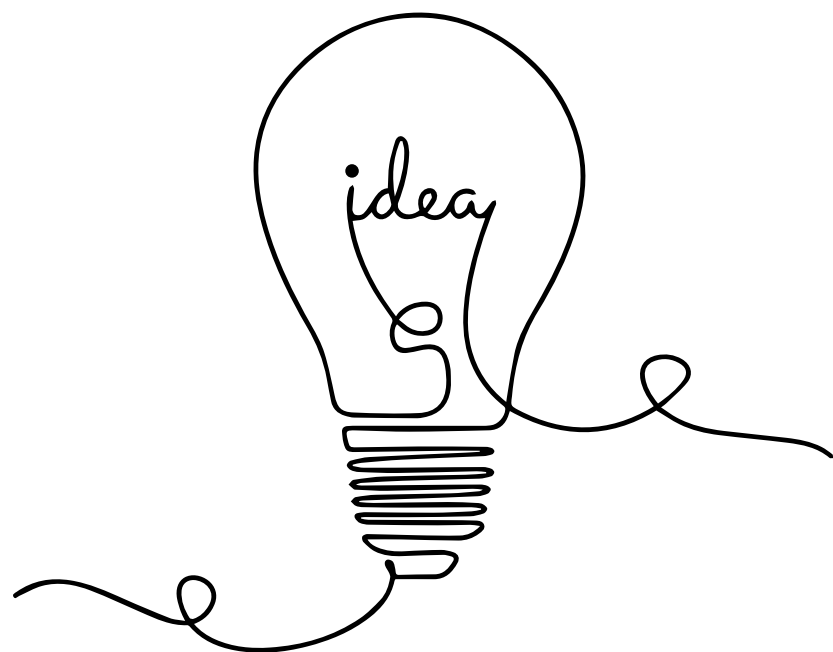

Aanwakkeraars van de **zorg van morgen**

TEKST: HANS VAN VINKEVEEN | **FOTO'S:** JOHAN LATUPEIRISSA, ROWAN BISH

Een onvoorspelbare en een steeds sneller veranderende wereld vraagt om een **toekomstbestendig ziekenhuis**, dat eigenlijk continu, soms zelfs radicaal, moet innoveren. Het **Zorginnovatielab** van het Maastricht UMC+ is er om dit proces te initiëren, begeleiden en faciliteren. Met als belangrijk uitgangspunt de inbreng van en samenwerking met de zorgmedewerkers en patiënten.

"Wij willen nieuwe techniek inzetten om de medewerkers een mooi en volwaardig vak te laten houden. En patiënten een verbeterde of optimale kwaliteit van zorg te laten ervaren."

De start van het Zorginnovatielab in 2015 typeert de instelling van de medewerkers. "We vonden dat er een omgeving moest komen, waarin je ervaring met innovaties kan opdoen," vertelt Esther Lacko. Zij is een innovator van het eerste uur bij het Zorginnovatielab samen met Vivianne Hoogland. "We hebben toen de oude en

niet meer gebruikte kinderopoli op het poliplein min of meer gekraakt. Zo, die is van ons. Een ideale plek, laagdrempelig en centraal in het Maastricht UMC+, zodat medewerkers ons gemakkelijk kunnen vinden. Dat is een belangrijk uitgangspunt. We willen innoveren in nauwe samenwerking met de zorgprofessional."

EVELYN CROONEN | PROGRAMMAMANAGER

VOORLOPERS

Voor hoe het zo ver kwam, moeten we eerst terug naar 2012. Er werden toen twee stuurgroepen gevormd voor de renovatie van de huisvesting van de verpleegafdeling en poliklinieken. Esther, in de zorg begonnen als IC-verpleegkundige en later innovator: "Dat waren de voorlopers van het Zorginnovatielab. Er zaten mensen in met dezelfde mindset die zich vragen stelden als: Wat kan beter en hoe doe je dat? Waarbij altijd voorop stond wat van waarde is voor de patiënt en zorgmedewerker van de toekomst. Tot welke nieuwe werkwijze leidt een

verbetering en wat betekent dit vervolgens voor de huisvesting, ict-systemen en andere factoren?"

STROOMVERSNELLING

De inzet van de stuurgroepen resulteerde in programma's als Poli Op Maat en Kliniek Op Maat. Ze gaan over in de praktijk getoetste werkwijzen, vanaf het eerste contact na de verwijzing van de huisarts tot het consult in de spreekkamer. Esther: "Ze zorgden voor een stroomversnelling en gaven richting aan het Zorginnovatielab. Inmiddels zijn de programma's overgedragen aan de vakgroep verpleging en de programmamanager Poli en Functie. Hierdoor kunnen wij ons volgens een binnen het Zorginnovatielab beproefde methode focussen op het begeleiden en innoveren binnen de thema's van de zorg van morgen." Recentere stroomversnellingen zijn de verschuiving naar preventie en gezond leven. E-health heeft zich ontwikkeld tot reguliere digitale zorg en er wordt hard gewerkt om alle ambities uit de strategie digitale zorg onder leiding van programmamanager en kinderarts Nicole van Eldik te realiseren in 2025.

En de covid-crisis heeft het besef om te vernieuwen zelfs urgent gemaakt. Een urgentie die door het tekort op de arbeidsmarkt alleen maar is vergroot.

LAAGDREMPELIG

Bij de werkwijze staat laagdrempeligheid voorop. "Een medewerker met een idee kan gewoon het lab binnenlopen," vertelt programmamanager Evelyn Croonen. "Wij kijken eerst of de uitdaging binnen de visie van het Zorginnovatielab valt, die overigens aansluit bij de strategische plannen van het ziekenhuis. Vervolgens vragen we ons af wat werkelijk het probleem is. Stel een medewerker wil zijn patiënten meer laten bewegen. Dat is beter voor hun herstel, want door bewegen neem je beter voeding op. Dan kun je een hometrainer neerzetten, maar de patiënt begrijpt dit misschien niet. Je moet dus iets doen aan educatie van de arts en verpleegkundige over het belang van die combinatie van bewegen en voeding. Voor elk probleem vragen wij ons af of er misschien een nieuw proces ontstaat? Wie voert het uit en hoe wordt het beheerd, geborgd en hoe kan het duurzaam worden gefinancierd?"

"EEN MEDEWERKER MET EEN IDEE KAN GEWOON HET LAB BINNENLOPEN."

INNOVATIE: PTR TILROBOT

ERVARINGSLAB

Daaropvolgend kan het eventueel komen tot een proefplaatsing of uitleening van een innovatie. Evelyn: "Onze droom is om naast onze reguliere innovatietrajecten een ervaringslab te worden. Wij stellen dan technologie ter beschikking, zoals dit al gebeurt met een zelfmeetkiosk, de bedkap Micro-Cosmos, een VR-bril of binnenkort een proefplaatsing met een tilrobot, waarmee medewerkers ervaring kunnen opdoen. Zo zien wij onszelf,

als mede aanwakkeraars van nieuwe technologie om de zorg te verbeteren." Esther, geruststellend: "Maar het gaat er ons zeker niet om om de zorgprofessionals te vervangen. Integendeel, we willen nieuwe technologie inzetten om hen een mooi en volwaardig vak te laten houden en ruimte te creëren voor aandacht aan de patiënt."

INNOVATIE: HULPMIDDELENAUTOMAAT

HULPMIDDELENAUTOMAAT

Op de website van het Zorginnovatie-lab staat werkelijk een waslijst van succesvolle innovaties als bewijs van de succesvolle formule. Een voorbeeld is het project 'Centraal digitaal melden' dat heeft geleid tot een uniforme meldomgeving van zes poliklinieken. Fijner voor de patiënt, voor de organisatie meer efficiëntie en een flexibelere inzet van personeel, wat hoog nodig is in deze tijden van

schaarste op de arbeidsmarkt. Geslaagd is ook de hulpmiddelenautomaat gelokaliseerd tussen het poliplein en de centrale hal met onder meer rolstoelen, rollators en kolfapparaten, wat leidt tot een kortere opname duur in samenwerking met transmurale en paramedische zorg. Patiënten en mantelzorgers hebben hiertoe 24/7 toegang. En wat te denken van de winst door het terugbrengen van de bijna 650 verschillende afspraakbrieven voor patiënten naar twaalf generieke, klantvriendelijke afspraak

INNOVATIE: ZELFMEETKIOSK

brieven. Evelyn: "Momenteel werken wij aan het uittesten van een zelfmeetkiosk, waarmee patiënten hun vitale waarden zelf kunnen meten en het inzetten van een tillift ter ondersteuning van zorgprofessionals bij het vervoer van patiënten."

ZORG VAN DE TOEKOMST

Voor de toekomst zien Esther en Evelyn een ambitieuze rol voor het Zorginnovatielab weggelegd. Evelyn: "We begonnen als een expertisecentrum dat ondersteunt bij het innoveren van bestaande zorg. Langzaam richten wij ons nu op een aantal specifieke themagebieden voor de zorg van morgen: nieuwe technologie, nieuwe manieren van werken, gezonde(re) patiënten, passende zorg thuis. De wereld verandert sneller en is onvoorspelbaar. Om het ziekenhuis toekomstigbestendig te houden moet de organisatie wendbaar zijn en zich snel kunnen aanpassen aan nieuwe ontwikkelingen. Dat is urgenter dan ooit. De nadruk komt meer op de zorg echt en soms zelfs radicaal, te vernieuwen." Esther: "Niet alleen het ziekenhuis maar het zorgsysteem als geheel moet radicaal anders om het toekomstigbestendig te houden. Daar werken de innovatoren van het Zorginnovatielab dan ook met hart en ziel aan!"

"Niet alleen het ziekenhuis maar het zorgsysteem als geheel moet radicaal anders om het toekomstigbestendig te houden. Daar werken de innovatoren van het Zorginnovatielab dan ook met hart en ziel aan!"

